

TẠP CHÍ

Giáo dục lý luận

HỌC VIỆN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA HỒ CHÍ MINH
HỌC VIỆN CHÍNH TRỊ KHU VỰC I

Chào mừng
Ngày Nhà giáo Việt Nam
20/11

221
—
2014

ISSN 0868 - 3492

TẠP CHÍ

Giáo dục lý luận

HỌC VIỆN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA HỒ CHÍ MINH
HỌC VIỆN CHÍNH TRỊ KHU VỰC I

221
11/2014

ISSN 0868 - 3492

Xuất bản một năm 16 số

▣ **HỘI ĐỒNG BIÊN TẬP**

- Chủ tịch:
PGS, TS. ĐOÀN MINH HUẤN

- Ủy viên:
TS. DOÀN HÙNG
PGS, TS. NGÔ NGỌC THẮNG
TS. NGUYỄN VĨNH THANH
PGS, TS. HOÀNG VĂN HOAN
TS. ĐẬU TUẤN NAM
PGS, TS. PHẠM THÀNH DUNG
PGS, TS. LÊ THỊ THỦY
PGS, TS. NGUYỄN THẾ THẮNG
PGS, TS. TRẦN MINH NGỌC

- Ủy viên thường trực:
TS. NGUYỄN DUY HẠNH

▣ **TỔNG BIÊN TẬP**

- TS. NGUYỄN DUY HẠNH

▣ **PHÓ TỔNG BIÊN TẬP**

- Ths. ĐÌNH THỊ THU NGÀ
Ths. ĐẶNG THỊ TỐ TÂM

▣ **THƯ KÝ TÒA SOẠN**

- Ths. TRẦN HOÀI THU

▣ **TÒA SOẠN**

- 15 Khuất Duy Tiến,
Thanh Xuân, Hà Nội
•ĐT : 04. 3854 0047
• Email: tapchigdli@gmail.com

▣ **Giấy phép xuất bản số:**

- 1867/GP-BTTT cấp ngày
09/10/2012 của Bộ Thông tin
và Truyền thông

▣ **In tại:** Xưởng in
Tổng cục Kỹ thuật

Mục lục

Nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê nin, tư tưởng Hồ Chí Minh

- **TRẦN ĐÌNH THẮNG:** Quán triệt tư tưởng Hồ Chí Minh vào xây dựng đội ngũ cán bộ, công chức nhà nước hiện nay 3
- **PHẠM THÀNH NAM:** Những vị thuốc cơ bản dùng để chữa bệnh tự kiêu theo tư tưởng Hồ Chí Minh 7

Nghiên cứu - trao đổi

- **PHẠM QUỐC THÀNH - PHÙNG CHÍ KIÊN:** Sự hình thành thể chế chính trị Việt Nam Dân chủ Cộng hòa (kỳ 1) 10
- **VŨ NGỌC HÀ:** Quyền của viên chức và những nguyên tắc thực thi 14
- **TRẦN THỊ THANH MAI:** Quán triệt quan điểm của Đảng trong thực hiện mối quan hệ giữa Nhà nước và cá nhân theo Hiến pháp năm 2013 18
- **NGUYỄN THỊ QUYẾN:** Một vài suy nghĩ về xây dựng văn hóa Đảng trên nền tảng văn hóa dân tộc và văn hóa nhân loại 20
- **VŨ THANH SƠN:** Dung hòa lợi ích của các bên liên quan trong quá trình tái cấu trúc doanh nghiệp nhà nước Việt Nam hiện nay 23
- **NGUYỄN XUÂN SƠN:** Đặc điểm của nguồn vốn hỗ trợ phát triển chính thức - ODA và những hàm ý chính sách 28
- **NGUYỄN THỊ MINH TÂN:** Triển vọng phát triển năng lượng tái tạo ở nước ta và một số vấn đề đặt ra 32
- **VŨ HẢI VÂN:** Một số vấn đề về chính sách và thực thi chính sách đối với trẻ tự kỷ ở Việt Nam hiện nay 35
- **TRẦN THỊ XUÂN LAN:** Vấn đề bình đẳng giới ở Việt Nam giai đoạn hiện nay 38
- **NGUYỄN THỊ THÚY ANH - HÀ HỮU LIỀN:** Tác động của các yếu tố truyền thống, phong tục, tập quán của đồng bào Khmer, Phật giáo Nam tông Khmer tới sự phát triển nông nghiệp và xây dựng nông thôn mới 43
- **PHÙNG VĂN NAM:** Vai trò của nhân viên công tác xã hội trong việc hỗ trợ chăm sóc sức khỏe cho người cao tuổi ở cơ sở 48
- **LÊ VĂN LỢI:** Công tác phát triển và quản lý đảng viên là người có đạo ở tỉnh Nam Định trong giai đoạn hiện nay 51
- **NGUYỄN NGỌC CƠ - TRƯỞNG VĂN HIỆP:** Thành ủy Hà Nội với việc xây dựng các đoàn thể quần chúng trong kháng chiến chống Pháp (1945 - 1954) và một số bài học kinh nghiệm (kỳ 1) 56
- **NGUYỄN MAI HƯƠNG:** Quan điểm sáng tạo nghệ thuật của Kant 59

DIỄN ĐÀN GIÁO DỤC

- **NGUYỄN QUỐC THẮNG:** Triết lý giáo dục hiện đại - tiền đề lý luận để tổ chức và quản lý hoạt động giáo dục 61
- **NGUYỄN QUANG TRUNG:** Vấn đề chính xác hóa khái niệm giảng dạy các môn lý luận chính trị 65

THỰC TIỄN - KINH NGHIỆM

- **LÊ TUẤN VINH:** Xây dựng đội ngũ cán bộ cơ sở tại các xã địa bàn trọng yếu vùng Tây Bắc - thực trạng và một số giải pháp 71
- **HỒ THANH HƠN:** Một số vấn đề đặt ra trong xây dựng nông thôn mới ở Đồng bằng sông Cửu Long 75
- **NGUYỄN THỊ NHU:** Một số giải pháp phát triển kinh tế thủ công nghiệp ở tỉnh Bắc Ninh hiện nay 78
- **NGUYỄN THỊ BÍCH NGA:** Một số kết quả trong công tác xây dựng Đảng của huyện Thanh Oai (Hà Nội) trong thời kỳ đổi mới 81
- **DAM THI VÂN:** Tiềm năng và một số giải pháp đẩy mạnh phát triển du lịch ở tỉnh Hà Giang 83

THÔNG TIN - TƯ LIỆU - SỰ KIỆN

- **LÊ THỊ HOA:** Một vài tìm hiểu về làng Vạn Phúc - An toàn khu của Đảng trong cách mạng giải phóng dân tộc 86

Bìa 1: Chào mừng Ngày Nhà giáo Việt Nam 20/11.

Table of Contents

- **TRAN DINH THANG:** Grasp fully Ho Chi Minh's Ideology to build a contingent of state cadres and civil servants at present • **PHAM THANH NAM:** Basic remedies for arrogance according to Ho Chi Minh's Ideology • **PHAM QUOC THANH – PHUNG CHI KIEN:** Formation of political institutions of The Democratic Republic of Vietnam (part 1) • **VU NGOC HA:** Civil servants' rights and enforcement principles • **TRAN THI THANH MAI:** Grasp fully opinions of the Party in implementing the relationship between the State and individuals according to Constitution 2013 • **NGUYEN THI QUYEN:** Some ideas about building the culture of the Party on the basis of national culture and human culture • **VU THANH SON:** Harmonizing benefits of concerned parties in the restructure of state-owned enterprises in Vietnam at present • **NGUYEN XUAN SON:** Charateristics of Official Development Assistance (ODA) capital sources and policy implications • **NGUYEN THI MINH TAN:** Prospect of developing renewable energy source in our country and some raised issues • **VU HAI VAN:** Some issues on policies and the implementation of policies on children with autism in Vietnam today • **TRAN THI XUAN LAN:** Gender equality in Vietnam at current period • **NGUYEN THI THUY LAN – HA HUU LIEN:** Impacts of Khmer people's traditional factors, customs and practices, and Khmer Theravada Buddhism on agricultural development and new rural construction • **PHUNG VAN NAM:** Role of social staff in supporting the healthcare for the elderly in local areas • **LE VAN LOI:** Development and management of party members who are religious people in Nam Dinh Province at present • **NGUYEN NGOC CO - TRUONG VAN HIEP:** Participation of Hanoi City Party Committee in building organizations and unions in the war of resistance against French colonialists (1945-1954) and some lessons learned (part 1) • **NGUYEN MAI HUONG:** Kant's opinion on artistic creation • **NGUYEN QUOC THANG:** Modern Philosophy of Education – a theoretical prerequisite for organizing and managing educational operations • **NGUYEN QUANG TRUNG:** An issue about the accuracy of the concept of teaching political subjects • **LE TUAN VINH:** Building a contingent of cadres in major communes of Northwest region – Reality and some solutions • **HO THANH HON:** Some issues in the construction of new rural in Mekong Delta • **NGUYEN THI NHU:** Some solutions to developing handicraft economy in Bac Ninh Province at present • **NGUYEN THI BICH NGA:** Some results of the construction of the Party of Thanh Oai District (Hanoi) in the reform period • **DAM THI VÂN:** Potentials and some solutions to boosting the tourism development in Ha Giang Province • **LE THI HOA:** Some knowledge of Van Phuc Village – a safe zone of the Party in the national liberation revolution.

VAI TRÒ CỦA NHÂN VIÊN CÔNG TÁC XÃ HỘI TRONG VIỆC HỖ TRỢ CHĂM SÓC SỨC KHỎE CHO NGƯỜI CAO TUỔI Ở CƠ SỞ

PHÙNG VĂN NAM *

Những người làm nghề công tác xã hội (CTXH) được gọi là nhân viên CTXH, đây là những “người được đào tạo và trang bị các kiến thức, kỹ năng CTXH, họ có nhiệm vụ trợ giúp các đối tượng nâng cao khả năng giải quyết và đối phó với vấn đề trong cuộc sống; tạo cơ hội để các đối tượng tiếp cận được nguồn lực cần thiết; thúc đẩy sự tương tác giữa các cá nhân, giữa cá nhân với môi trường, tạo ảnh hưởng tới chính sách xã hội, các cơ quan, tổ chức vì lợi ích của cá nhân, gia đình, nhóm và cộng đồng thông qua hoạt động nghiên cứu và hoạt động thực tiễn”⁽¹⁾.

Trong bài viết này, chúng tôi sẽ tập trung đề cập đến vai trò của nhân viên CTXH trong việc hỗ trợ chăm sóc sức khỏe cho người cao tuổi ở cấp cơ sở (xã, phường, thị trấn). Nhân viên CTXH có những vai trò sau:

Một, là người tuyên truyền, giáo dục: Nhân viên CTXH hỗ trợ chăm sóc sức khỏe cho người cao tuổi không chỉ khi họ gặp phải khó khăn về sức khỏe, bệnh tật mà còn hỗ trợ từ xa, khi họ còn khỏe mạnh và chưa gặp phải các vấn đề có tác động tiêu cực đến sức khỏe bản thân... thông qua các hoạt động tuyên truyền, giáo dục: Với vai trò là người tuyên truyền, giáo dục, nhân viên CTXH sẽ tuyên truyền các chủ trương, chính sách

của Đảng, pháp luật của Nhà nước về chăm sóc sức khỏe cho người cao tuổi; các kiến thức và kỹ năng để phòng tránh các bệnh liên quan đến người cao tuổi, đặc biệt vào những lúc chuyển mùa hay có sự thay đổi về thời tiết; chế độ ăn uống đầy đủ dinh dưỡng, cách thức tự chăm sóc sức khỏe cho người cao tuổi.

Việc tuyên truyền, giáo dục có thể thực hiện trực tiếp cho người cao tuổi hoặc gián tiếp bằng các tin, bài, chuyên đề hướng dẫn... thông qua các hội nghị, các buổi sinh hoạt của Hội Người cao tuổi hoặc thông qua các phương tiện thông tin đại chúng như: loa truyền thanh của xã và xóm, panô, áp phích, băng rôn khẩu hiệu tuyên truyền... hoặc thông qua các câu lạc bộ có sự tham gia của người cao tuổi. Bên cạnh đó, có thể phối hợp với các cơ quan, đơn vị tổ chức các buổi tập huấn có sự tham gia của người cao tuổi liên quan đến những nội dung kiến thức nêu trên.

Hai, là người tư vấn về chăm sóc sức khỏe: Nhân viên CTXH cung cấp các thông tin cho người cao tuổi như: Các chế độ, chính sách và quy trình thủ tục thực hiện các chế độ, chính sách liên quan đến chăm sóc sức khỏe cho người cao tuổi, trong đó có chính sách bảo hiểm y tế; kiến thức và kỹ năng phòng tránh các bệnh lý của người cao tuổi; chế độ dinh dưỡng hợp lý đối với người cao tuổi nói chung và người cao tuổi có các bệnh lý nói riêng; các hoạt động hỗ trợ cho việc giữ gìn và nâng cao sức khỏe cho người cao tuổi...

* Đại học Vinh.

1 - Bùi Thị Xuân Mai, Giáo trình nhập môn Công tác xã hội, Nxb. Lao động - Xã hội, Hà Nội, 2010, tr. 141.

Vai trò tư vấn chăm sóc sức khỏe cho người cao tuổi được thực hiện bằng nhiều hình thức khác nhau, có thể tư vấn trực tiếp hoặc thông qua điện thoại khi người cao tuổi có nhu cầu hoặc nhân viên CTXH chủ động tư vấn các nội dung liên quan đến chăm sóc sức khỏe cho người cao tuổi khi thấy cần thiết.

Để thực hiện vai trò này, đòi hỏi nhân viên CTXH phải có đầy đủ các kiến thức và kỹ năng nêu trên. Do vậy, nhân viên CTXH phải được đào tạo chuyên sâu, am hiểu về các lĩnh vực, đặc biệt là lĩnh vực y khoa đối với người cao tuổi. Có như vậy, mới thực hiện tốt vai trò tư vấn chăm sóc sức khỏe cho người cao tuổi được tốt hơn.

Ba, là người kết nối: Trong đời sống hàng ngày, người cao tuổi có mối quan hệ với nhiều cơ quan, tổ chức và cá nhân có liên quan. Cho nên để giúp đỡ người cao tuổi vượt qua những khó khăn khi ốm đau, bệnh tật, nhân viên CTXH phải kết nối người cao tuổi với các hệ thống xã hội và với những hoạt động trợ giúp thích hợp trong dịch vụ y tế.

- Kết nối người cao tuổi với người thân khi họ không có được sự quan tâm, chăm sóc từ phía gia đình. Nhân viên CTXH giúp người thân trong gia đình hiểu được vai trò của mình đối với người cao tuổi. Hơn ai hết, người thân phải là những người luôn ở bên cạnh để quan tâm, động viên, an ủi, chi trả tài chính cho việc chăm sóc sức khỏe của người cao tuổi, là chỗ dựa tinh thần và vật chất quan trọng của người cao tuổi khi ốm đau, bệnh tật. Vì vậy, kết nối người cao tuổi với người thân, gia đình là một việc làm hết sức cần thiết. Khi nhận được sự quan tâm của gia đình, người cao tuổi sẽ cảm thấy mình được yêu thương, chăm sóc, được tôn trọng, từ đó có động lực và cố gắng hơn trong cuộc sống. Kết nối người thân gia đình với người cao tuổi không chỉ giúp người cao tuổi yên tâm điều trị bệnh tật mà còn tạo cho họ một niềm tin để chiến đấu với bệnh tật, niềm tin vào một cuộc sống ngày càng tốt đẹp hơn.

- Kết nối người cao tuổi với cán bộ, nhân viên y tế trong việc chăm sóc sức khỏe. Bằng các kiến

thức, kỹ năng của mình, nhân viên CTXH sẽ can thiệp, tác động để người cao tuổi và cán bộ, nhân viên y tế hiểu và gần gũi nhau hơn. Nhân viên CTXH giúp cán bộ, nhân viên y tế hiểu rõ được hoàn cảnh, điều kiện sống, những tâm tư, nguyện vọng, đặc điểm tâm lý của người cao tuổi. Đồng thời, giúp người cao tuổi hiểu được giá cả các loại thuốc, cách sử dụng và thời gian uống thuốc theo chỉ dẫn của y bác sĩ; giá cả và quy trình sử dụng các loại dịch vụ y tế; kế hoạch, liệu pháp điều trị của y bác sĩ đối với căn bệnh mà người cao tuổi đang gặp phải... Từ đó, thúc đẩy quá trình khám chữa bệnh được thực hiện tốt hơn.

- Kết nối người cao tuổi với các cơ quan, tổ chức đoàn thể, cộng đồng. Thông qua việc kết nối này, nhân viên CTXH sẽ giúp người cao tuổi và gia đình người cao tuổi hiểu được các chế độ, chính sách, những quy định, thủ tục liên quan đến chăm sóc sức khỏe ở các cơ quan, tổ chức để từ đó họ có thể tìm đến các cơ quan, tổ chức khi cần thiết. Hơn nữa, việc kết nối này còn giúp cho các cơ quan, tổ chức, đoàn thể trong đó có Hội Người cao tuổi, cộng đồng để có sự quan tâm, động viên, chia sẻ về vật chất, tinh thần với người cao tuổi và gia đình người cao tuổi khi ốm đau, bệnh tật. Qua đó, tăng tình đoàn kết, gắn bó, trách nhiệm chia sẻ trong tổ chức và cộng đồng, đặc biệt khi các thành viên gặp khó khăn, hoạn nạn. Góp phần tăng cường và củng cố truyền thống “tương thân, tương ái”, “lá lành đùm lá rách”, “kính già, trọng lão” tốt đẹp được di dưỡng từ bao đời nay của dân tộc ta.

Bốn, là người huy động, tìm kiếm nguồn lực: Trong điều kiện khó khăn, thiếu thốn về các nguồn lực của địa phương cũng như bản thân người cao tuổi thì việc tăng cường, bổ sung các nguồn lực để chăm sóc sức khỏe cho người cao tuổi là rất cần thiết. Nguồn lực cho chăm sóc sức khỏe bao gồm nguồn lực về con người, tài chính, cơ sở vật chất, trang thiết bị y tế, nguyên liệu...

Để tăng cường các nguồn lực đòi hỏi phải có sự tham gia của nhân viên CTXH với vai trò là

người huy động, tìm kiếm các nguồn lực. Với vai trò này, nhân viên CTXH sẽ tham mưu, phối hợp với chính quyền địa phương, các ban ngành đoàn thể, trạm y tế xã, các xóm kêu gọi các tổ chức, cá nhân trong và ngoài địa bàn đóng góp, ủng hộ về tài chính, cơ sở vật chất cho các hoạt động chăm sóc sức khỏe như: đóng góp, ủng hộ bằng tiền để xây mới hoặc sửa chữa trạm y tế, mua giường bệnh nhân, bàn ghế làm việc, tủ thuốc hoặc đóng góp, ủng hộ bằng hiện vật như: giường bệnh nhân, bàn ghế làm việc, tủ thuốc, tủ tài liệu...

Bên cạnh đó, vai trò tìm kiếm nguồn lực của nhân viên CTXH còn được thể hiện trong việc trợ giúp cho người cao tuổi tiếp cận hoặc có được các nguồn lực cần thiết để chữa bệnh. Đó là việc, nhân viên CTXH kêu gọi các tổ chức, cá nhân trợ giúp về tài chính, cơ sở vật chất cho các hoạt động chăm sóc sức khỏe cho người cao tuổi như: khám cấp thuốc miễn phí, mổ mắt miễn phí cho người cao tuổi... hoặc cho cá nhân người cao tuổi khi họ ốm đau, bệnh tật nhưng không có đủ khả năng về tài chính để giải quyết khó khăn.

Năm, là người chăm sóc, trợ giúp: Với vai trò là người chăm sóc, nhân viên CTXH sẽ trực tiếp chăm sóc, động viên về mặt tinh thần cho người cao tuổi để họ vượt qua những mặc cảm, bi quan, tự ti do bệnh tật gây ra, đặc biệt là những bệnh nhân mắc bệnh hiểm nghèo hoặc mắc các căn bệnh phải điều trị dài ngày. Thậm chí, trong trường hợp người cao tuổi ốm đau, bệnh tật nhưng không có người thân hoặc người thân không ở bên cạnh thì nhân viên CTXH có thể trực tiếp chăm sóc cho họ về thức ăn, nước uống, sinh hoạt.

Bên cạnh việc chăm sóc cho người cao tuổi khi ốm đau, bệnh tật, nhân viên CTXH còn trợ giúp cho người cao tuổi và người nhà của họ làm các loại giấy tờ, thủ tục liên quan đến việc sử dụng các dịch vụ chăm sóc sức khỏe như: nhập viện/trạm y tế, chuyển viện/trạm y tế, chuyển tuyến, xuất viện/trạm y tế; đăng ký khám, thanh toán các chế độ bảo hiểm y tế... ; giải đáp những băn khoăn, thắc mắc của người cao tuổi và người nhà của người cao tuổi về các chế độ, chính

sách; quy trình, thủ tục và các loại giấy tờ; liệu pháp, cách thức điều trị các căn bệnh mà người cao tuổi đang mắc phải.

Sáu, là người tham mưu các chính sách, chương trình và hoạt động: Với kinh nghiệm công tác trong lĩnh vực chăm sóc sức khỏe, nhân viên CTXH sẽ nắm bắt được những khó khăn, bất cập, hạn chế trong việc triển khai thực hiện các chế độ, chính sách liên quan đến chăm sóc sức khỏe cho người cao tuổi để từ đó tham mưu, đề xuất với chính quyền địa phương hoặc các cơ quan nhà nước có thẩm quyền cấp trên sửa đổi, điều chỉnh các chế độ, chính sách xa rời thực tế, không còn phù hợp hoặc ban hành các chính sách mới nhằm thực hiện tốt công tác chăm sóc sức khỏe cho người cao tuổi.

Bên cạnh đó, trong quá trình công tác, được tiếp cận với thực tế, nhân viên CTXH có thể phát hiện ra được các giải pháp, cách làm hay để chăm sóc sức khỏe cho người cao tuổi. Từ đó, nhân viên CTXH sẽ tham mưu, phối hợp với chính quyền, các tổ chức, ban ngành đoàn thể địa phương tổ chức các chương trình, hoạt động nhằm phòng ngừa các rủi ro về ốm đau, bệnh tật cho người cao tuổi, đặc biệt là vào dịp chuyển mùa, thời tiết có sự thay đổi đột ngột hoặc các hoạt động bổ trợ cho việc nâng cao sức khỏe về thể chất và tinh thần cho người cao tuổi, hạn chế sự tiếp cận khi chưa cần thiết của người cao tuổi đối với các dịch vụ y tế.☒

Tài liệu tham khảo:

1 - Bộ Y tế, Đề án phát triển nghề công tác xã hội trong ngành y tế giai đoạn 2011 - 2020, ban hành kèm theo Quyết định số 2514/QĐ-BYT, ngày 15/7/2011 của Bộ trưởng Bộ Y tế.

2 - Chính phủ, Đề án phát triển nghề công tác xã hội giai đoạn 2010 - 2020, ban hành kèm theo Quyết định số 32/2010/QĐ-TTg, ngày 25/3/2010 của Thủ tướng Chính phủ.

3 - Đào Văn Dũng (Chủ biên), Công tác xã hội trong chăm sóc sức khỏe nhân dân, Nxb. Chính trị Quốc gia, Hà Nội, 2012.

4 - Bùi Thị Xuân Mai, Giáo trình Nhập môn Công tác xã hội, Nxb. Lao động - Xã hội, Hà Nội, 2010.